

тво. Непоследователният курс, следван от БДД, както разкриват изворите, засяга Хитовата чета - нейната материална осигуреност, подготовка и най-вече повлиява върху инструкциите, дадени на щаба относно характера и периметъра на действията на четата в Балкана.³³

Един доклад на Н. Геров до Н. П. Игнатиев от 1 май 1867 г. дава ключ за разбиране замисъла на Добродетелната дружина какъв характер да имат четническите действия в страната. В доклада се пояснява, че докато очаквало отговор от Сърбия за общо споразумение, българското общество "снабдява и изпраща през Дунава около 50 души за съставяне на хайдушки дружини под главното началство на един опитен в това дело предводител". Визирайки очевидно П. Хитов и неговата чета, Н. Геров продължава: "Тъй като в предложението войната против Турция трябва да започне в планините, на този предводител е поставена най-главната задача да запознае дружината с местностите в Балкана и пригответи от тях (от участниците - б.м. О.М.) предводители за този род война. Заедно с това на него е поръчано да приготвя народа за въстание, но засега да го удържа от такова, при нужда да воюва против агенти на правителството, но никак да не закачат мирните жители турци."³⁴

Доказателства за предварителни приготовления вътре в страната, пряко свързани с четата на П. Хитов, може да се търсят в две посоки: първо, като се анализират фактите за излъчени от определени селища четници, отправили се за Балкана и готови да се присъединят към прославения войвода; второ, като се проследят контактите на самата чета с местни хора от градовете и селата, край които минава нейният маршрут.

Да се вгледаме в родолюбците - помагачи, с които четата влиза в досег по време на своя дълъг поход. В Тутракан първото подобно лице е Никола Барбата. Този известен с бунтарското си минало родолюбец е русчуклия. Неговото име се преплита редом със съзаклятниците, организирали Хаджиставревата буна /1862 г./ През 1867 г. той живее в Тутракан и там улеснява набавянето на каици (лодки), с които четниците на Хитов преминават Дунава. За целта Никола Балкански влиза в предварителна договореност с Барбата от мошията Улмени /на Христо Георгиев/ на румънския бряг. Прехвърлил се в Тутракан, Балкански наема каиците уж за търговска цел.³⁵ Този факт, отбелязан лично от Хитов, за сега е единичното указание, потвърждаващо преките контакти между патриоти в Тутракан и емигрантите, организатори на четническата акция. Като съдейтел на Н. Барбата в тази рискована работа авторът на "Княжество България" Г. Димитров посочва още един деец - Кръстьо Христов.³⁶

В първите дни на май, когато четата на П. Хитов се озовава в Разградско, а сетне и в Османпазарско /дн. Омуртагско/, тя, както се знае, се обръща за съдействие към местни патриоти, някои от които, изглежда, по отдавна познати. В едно свидетелство, издадено след Освобождението, подписано от П. Хитов, войводата изтъква: "Като минах с четата си през Тутракан и дойдох до село Дикили таш /дн. Побит камък/, Разградско, поисках хляб /храна/. Тогава Станчо Кънчев Бъчваров и Нено Пенчев додоха и ни донесоха и ни проводиха до Разградския път."³⁷ Повечето